



BALOG HELGA (2000) Kiskunhalas

BALOG HELGA

Csöngetnének

Semmiségekbe révedő tekintete fókuszot kapott. A plafonon pók himbálózik, szövi a lakását. Az ő lakásába. Neki meg nincs szíve leverni. Meg amúgy is, annyira romantikus egy pókháló. Ha most csengetni találnának, annak örülne. Azzal szórakoztatja magát, hogy különböző lehetőségeket vázol fel az esetleges csöngető személy kiléte felől.

A legvalószínűbb, hallott már ilyenről, hogy a szomszéd olyan csengőt szereltet fel, mint az övé, ezért itt is megszólal. Akkor ő kimenne körülnézni. A szomszéd kék háza előtt egy hosszú szikár férfi állna, kancsalul, bután bámulna be a kerítés léceit tapogatva, közben a kutyákhoz beszélne. A munkás lenne, aki a múlt héten segített ott felhúzni egy melléképületet. A szomszéd persze ki se dugná az orrát, holott otthon lenne. Így jár, aki egy szerencsétlen bolondot, koldust alkalmaz. Ez napokig csengetni fog pénzt és munkát kérni, nála napokig szólni fog a csengő, és ő napok múlva bele fog bolondulni.

Csöngetnének, ő kimenne, senkit sem látna, a szomszéd háza előtt sem, de a postaládából kikandikálna egy megviselt papír. A meglepetéstől a láda kulcsa nélkül menne ki, de anélkül is ki tudná húzni felülről a lapot. Egy aláírás nélküli, titokzatos levél lenne. Talán csak az utcagyerekek szórakoznának vele. Azt írnák göcsörtös gyerekbetűikkel, hogy éjjel kettőkor a démon ott fog állni az ágya mellett, a lelkét fogja kérni, de ha kitesz három jégkrémet neki a kapu elé még ma, megmenekül. Ő az öklét rázná, gonosz csirkefogók (ennyire besavanyodott volna?), de azért egy kicsit félve térne nyugovóra, talán még jégkrém után is kutatna kissé a fagyasztóban.

Ha gyerekbetűk helyett parfümtől illatozó férfibetűk lennének, ő remegő kezeibe venné a vallomást, könny csorogna le egészen a nyakáig, viszketne tőle a bőre. Elmosódna a tinta, siratná a szép férfiírást, szétmállana a papír, ő már nem tudná, hova hívták és mikorra, nem tudná, milyen bókkal illették: gyönyörű volt vagy szép, istenem, gyönyörű vagy szép? Nem törődne az ablakokban leskelődő szomszédokkal, csak várná, várná a kapuban őt, folyna ki a kezéből a szétmállott, megpépesedett levélpapír.

Csöngetnének, a szomszéd lenne, kezében egy tálca sütemény. Neki hozná, buli volt ma náluk, s ez megmaradt. A meghatottságtól remegne a lába, remegne a keze, a tálcat leejtené, szanaszét potyognának a linzerek. Egyet talán elkapna, zavartan a szájához emelné; isteni, mondaná. A szomszéd rosszszallóan megcsóválná a fejét, mohón bámulna a kárba vesztett sütemények után, majd a tálcat a sárban felejtve, köszönés nélkül hazasétálna. Ő arra gondolna, hogy soha többé nem fog süteményt kapni, ez a szomszéd soha többé nem fog még csak rámosolyogni sem, talán még köszönni is elfelejt neki ezentúl.

Csöngetnének, egy rongyos cigányember lenne, rozoga biciklijének csomagtartóján egy kócos, maszatos kislány ülne. A férfi a kertjében lévő bodzabokorra mutatna, leszedhetné-e a dús, fekete termést, szörpöt akar csinálni, a gyerekek kell az iskolába, mert mindig rinyál otthon, hogy neki csak víz van a kulacsában, a padtársának meg Fanta, nem Fanta ez, de az asszony úgy megcsinálja szörpnek a bogyókat, hogy többet se sír ez a purdéz, náluk nincs

semmi gyümölcs, a Devla vigye el, minden kiszáradt, elzárták azt a közkutat, ahonnan a vizet hordták vödörszámra az öntözéshez. Megengedné, hogy szüreteljenek maguknak, nagyobb szükségük van rá, de azért reménykedne, hogy hagynak neki is egypár liter bodzaszörpnyi termést, de megkérni őket erre már nem merné, legfeljebb majd vesz magának Fantát. Vödört és létrát is hozna a kamrából, meg egy félig megolvadt jégkrémet a gyerekeknek, egy félig eltörött porcelán nyulat a gyerekeknek, egy félig leeresztett labdát a gyerekeknek. Szégyenkezve tördelné a kezét, csak ezek vannak, csak ennyivel tud szolgálni, a lányra mosolyogna, a lány elsírná magát.

Csöngetnének, a postás lenne, számlát hozna, vagy valami hivatalos értesítőt, vagy a hetilapot. Ő behívná egy kávéra, elmesélné neki, hogy Dezső, a pók hogyan szövi a plafonját, mert neki nincs szíve kirakni, mennyire otthon érzi itt magát, persze talán jobban tenné, ha kitakarítaná, nem tudta, hogy pont most jön a postás úr, akkor talán ideiglenesen áttette volna a kamrába a pókot, el, szem elől. A postás köszönné szépen, nem várná meg, míg lefő a kávé, mert talán elszámolta, sok levelet kell még kihordania, ha nem kapják meg időben a címzettek, abból galiba lenne. Igazán jó szíve van önnek, mondaná, biztos szereti érte Dezső, akinek persze jó egészséget kíván, a viszontlátásra.

Csöngetnének, a kéményseprő lenne. Kimenne, felkísérné a tetőre, mert unatkozik, miért nem jutott előbb eszébe, hogy unalmában a tetőre másszon, közben folyamatosan a gombját fogná, még jó, hogy inget húzott, van gombja, csak sajnos világoskék, összekoszolódik, talán kormos is lesz. A tetőről minden olyan más lenne, úgy érezné, birtokolja azt a pár utcát, amit belát, miért is nem ment kéményseprőnek? Az az ember nem törődne vele, pedig egy pillanatra eszébe jutna, hogy leugrik, miért is ne, de a férfi csak takarítaná a kéményt, nincs értelme leugrani, senki nem venné észre.

Csöngetnének, két idős nő állna a kapuban egymásba karolva. Tudná, mi következik, de kimenne, unatkozik, mi baj lehet, legfeljebb egy órával később egy szekta tagjai közt találja magát, kimenne, majdnem felbukna a küszöbön, rohanva botlana a nők karjai közé. Ismeri ön a Bibliát? Szegeznék neki a kérdést, hogyne ismerné, de nem, nem hisz Istenben. Aztán csak rábeszelnék, hogy próbáljon meg hinni, fenyegetnék mindenféle elkárhozással, legalább jönne el egy gyűlésükre, legalább jönne el egy istentiszteletre, ő pedig már nem tudna nemet mondani, olyan erőszakosak. Végül is nem tök mindegy? Úgyis unatkozik, tényleg egy szekta tagjai közt találná magát.

Csöngetnének, a gázórát jönne leolvasni egy férfi. Koszos lenne, izzadt az egész napos óraleolvasásoktól, de szeme fáradtsága ellenére is buján csillogna, ahogy meglátná a mellén feszülő világoskék inget, itthon nem hord melltartót, a férfi szemérmetlenül az ing szövetén átsejlő bimbóit bámulná, az ajkát nedvesítené nyelvével lassú, megfontolt mozdulatokkal, miközben arról beszélne, hogy hol található a gázóra. Zavarba jönne, felháborodna, mit képzél, forróság öntené el a fejét, az egész testét, lefeküdné vele, miért ne.

Csöngetnének, egy rendőr lenne, szigorúsága még az ő rémült, szép tekintetére sem törne meg, feljelentették, közszemérem sértés, állítólag póló nélkül szokott járkalni az utcában, nem szokott ilyet csinálni, bárcsak csinálna, hogy nem jutott ez eddig eszébe unalmában. Kiderülne, hogy a szomszédal összekeverték, a szomszédal, aki a bolondot alkalmazza, s ebbe belebolondult. De azért bevinnék a rendőrségre, mielőtt ez kiderül; azért megjárna a rendőrséget, kihallgatnák. A tiszt szép ember lenne, de tekintete megvetést sugározna felé. Biztosan kormos az inge, vagy csapzott a haja a gázórassal való hancúr után, esetleg Dezső hálója akadt bele, gondolná. A férfi sokáig nem hinné el, hogy nem ő járt meztelen az utcán, az ilyen magányos nőkből

bármit kinéz az ember. Kényelmetlenül érezné magát, úgy érezné, összeroppan a lenéző pillantások súlya alatt, úgy érezné, megfullad a kihallgató tiszt fölényeskedő, gúnyos hangjának szorításától, szép szemének hideg közönyösségétől, hányingere lenne, talán még hányna is.

Csöngetnének, kétségbeesetten, sorozatban; egy zilált hajú fiatal nő lihegne a kapuban. Érthetetlenül hadarna, üldözik, meg akarják ölni, az exe, kés van nála, engedje be. Ő görcsösen szorítaná a kilincset, lassan érnék tudatát a szavak, állna az ajtóban, nézné az utcát, mikor bukkan fel a férfi, vajon hogyan néz ki egy gyilkosjelölt. Az üldözött nem várná meg, hogy beengedje, bemászna a kerítésen, felszaladna egy szem a harisnyáján, felhasadna a szoknyája, beesne az ajtón, közben őt is belökné. A váratlanul betörő vendég megzavarná, ijedtében bezárkózna a fürdőszobába, altatókat és népdalokat énekelne.

Csöngetnének, hallgatná a csöngőt, a hamis *Für Elise*-t, későn nyitna ajtót, már nem lenne ott senki; csöngetnének, nem is ide akartak csöngetni, hanem a szomszédba; csöngetnének, nem is csöngettek, csak az ő füle csengett.

Nézi a pókot, Dezsőt, már az egész plafont beszötte, már nincs egy szabad felület, minden ragad a sűrű szövettől, már az ajtót szövi, ha csöngetnének, ki se tudna menni a mindent ellepő pókselyemtől.

Sosem jönnek egy napon

Elesett látványt nyújtott, ahogy felhúzott, vézna lábai közé szorított fejvel gubbasztott a fűben. Térdei piros nyomokat hagytak az arcán, tágra nyílt, halvány-szürke szemeivel egyre csak az őt körülvevő vadvirágokra meredt. Így találtak rá a szülei – már megint. Demi, szólították, de tudták, hiába hívják őt ebédelni, észre sem fogja őket venni. A következő órákban a talajt fogja bámulni, ki tudja, hogy utána békés lesz-e, vagy dühödt roham jön rá.

A szomszédasszony régóta gyözködte a szülőket, hogy gyermeküket ilyenkor az ördög szállja meg, vigyék el a falu papjához. Ők csak a fejüket ingatták, hümmögtek, megígérték, hogy megfogadják a tanácsot, de nem hittek már az efféle babonákban. A többi gyermekük nem volt ilyen, de hát mit csinálhatnak? Ha Demit az nyugtatja meg, hogy virágokat szagolgat, csinálja csak.

A fiút most egy százsorszép varázsolta el. Mikor az árokparthoz ért, a virág kiabált neki, ő azonnal lerogyott hozzá, fülét a szirmokhoz illesztette. Szomjas. Demi a lehető leggyorsabban akart segíteni, nyálát percekig csorgatta a szár tövébe, majd kiszáradt garattal, remegve bámulta a művét, a ragadós, habzó pocsolját. Így találtak rá a szülei, mielőtt bementek volna a házba megnézni az esti híradót.

Tegnap látta, ahogy Magdi néni, a füves asszony százsorszépet szedett. Fejvesztve rohant hozzá, mit csinál a barátaival, de az csak nevetett, ez orvosság, mondta, minden növény orvosság, ebből italt fog készíteni. Most, hogy erre gondolt, Deminek könnyek gyűltek a szemében. Nem baj, ezzel is öntözi a gyászoló százsorszépet.

Hirtelen ezerféle hang, mélyek és magasak törték meg a csendet. Szédült, kapaszkodott csontos kis térdeibe, szíve egyre gyorsabban vert. Sírt a négylevelű lóhere – ha megtalálják, biztosan leszakítják –, kiabált a vérehulló fecskéfű – mert letaposták –, bájosan csevegtek a seprencék, kacagtak a csalánok, miközben felidéztek a véletlenül hozzájuk érő emberek szitkozódásait. A fiú lázasan csillogó szeme fókusz nélkül meredt a virágok közé, arca kipi-rult, izzadt, kifehéredett ujjait görcsösen nyomta járomcsontjához. Tudta,

hogy nemsokára a bohóc is megjelenik, reszkető kezeivel ezt a gondolatot próbálta kiszorítani fejből, hátha kibuggyan, kifolyik onnan. Nyomta, taszította, már azt sem tudta eldönteni, a kezében vagy a fejében érzi-e a fájdalmat.

Végre elült a hangzavar. Kellemes dallamot dúdoltak a nefelejcssek, a vérehulló fecskefű kiabálása halk nyöszörgéssé csitult, a seprencék halkan duruzsoltak tovább. Demi karjai ernyedten hullottak a fűbe. Alkonyodott, távolról mintha a nevét hallotta volna, de nem reagált; megbabonázta az egyik rózsza véres esti meséje az ifjúról, aki letépte társát. Egymás után tértek nyugovóra barátai. Nem vette észre, hogy édesapja egyre kétségbeesettebben hívja. A férfi csak a feleségével együtt merte megközelíteni Demit. Az asszony dühösen kirontott a kapun, és erőszakosan megragadta fia karját. A gyerek görcsbe rándult, és hadarni kezdett:

– A bohóc, a bohóc, tudtam, hogy figyel valaki, engedj el, ne bánts, ne gyere mindig utánam... Azt mondta a rózsza is, a gonoszokra nem hat a szép szó, valamikor nem hat még a bántás sem, a szúrás, ütés, de ha nem próbálok meg, biztos vérezni fogsz, biztos meghalsz és leszakítanak – egyre hangsúlyosabban beszélt, majd dühösen csapkodni kezdett anyja felé, a felkarját el is találta, megdöbbenően sok erő volt abban az apró ökölben. A férfi és a nő elhűlve nézte a gyereket, hátráltak, majd vissza-visszatekingetve a házba menekültek.

Demi egyedül csapkodott tovább, nem vette észre, hogy a bohóc már kiemelkedett az árokból, kacagva nyújtogatta felé pöttyös kezeit. Rátaposott a nyáltól ragadó százsorszépére, nyúlós massa csüngött le cipőtalpáról minden lépésénél. A Hold halványan megvilágította a hófehér bőrű, vékony, földön térdeplő Demit; kísértethez volt hasonlatos, ahogyan kikerekedett szemekkel nézett a semmibe. Pöttyös ruhát látott, hófehér ujjakat, kicserepesedett, büzös ajkakat, pirosan villódzó arcot. Rémuló tekintete visszatükrözte a jelenséget. Ha a szomszédok kinéztek az ablakon, csak egy marionettbábut láttak: mintha Demi tekintetét madzagon rángatnák.-

Jövünk, Demi, hol a bohóc, leharcoljuk, hallotta a háta mögül. Tétovázva fordította el a fejét a felé kígyózó pöttyös karoktól, megfeszült tagjai elernyedtek a megkönnyebbüléstől. Ott álltak mögötte az aszfalton barátai, Magor és Marci, nincs már egyedül, nincs már magány, itt a segítség. Hol a bohóc, Demi, ismételtette Magor; Demi remegő mutatóujját az árok felé emelte. Magor és Marci kitágult pupillákkal bámult a jelzett irányba, Demi tekintete retteggve táncolt a bohócon, barátai a semmibe révedtek. Tudták, mit kell tenniük, hárman üvöltöztek torkuk szakadtából, öklüket rázták, rémületes sámántáncot jártak. Halványultak a pöttyök, halványult az arcpír, tompult a kacagás. Eta néni összeszorított ajkakkal nézte az ablakán keresztül, ahogy Demi egyedül beszélget, ordítozik, és rángatózva, lüktetve táncol. Megcsóválta a fejét, szeméi villámokat szórtak, a szomszédok megint kiengedték az utcára örült fiukat, motyogta, a mi békénk nem számít, hogy is tűrheti ezt a polgármester, dühöngött férjének.

A fiú kicserepesedett száját nyalogatta, kimerülten elterült a fűben, legyőzte a bohócot, a fehér asszonyt mára már nem várta, sosem jönnek egy napon. A rózsákra nézett. Túléltem, suttogta, majd megsimította a tövet, így mind kapnak az érintésből, közös a szár, felkészik az összes virághoz a gyengédség. Ujjbegyéből vér serkent a tövis nyomán. Sajnos a barátotok nem élte túl, pedig hogy tudtok szúrni. Nem tehettek róla, a gonoszság erősebb volt. A rózsák nem feleltek. Egy szírom sem rezzen, elnémult az utca, hiába cirógatta a nefelejcsket, hiába szólongatta a seprencéket, a csönd nem engedett fel. Még az éber estike sem szólt egy szót sem. Csalódottan tápázkodott fel, mint akit cserbenhagytak, csupasz karja libabőrözött, lehűlt a levegő, hazament.

Szülei még a tévé előtt ültek, pedig már elmúlt éjfél. Apja fel se nézett, anyja szemében bosszúság villant, karon ragadta, a szobájába vezette, lefektetette, betakarta, majd rázárta az ajtót. Nem akarta, hogy a fiú felébressze őket a zavaros históriáival, nem akart hallani a fehér hölgyről. Talán meg kellett volna fürdetnie, de nem volt hozzá türelme, majd holnap reggel. Elég kimerültnek tűnt a fiú, remélhetőleg mélyen és sokáig fog aludni, talán sosem ébred fel, gondolta.

Demi meredten nézte a plafont, ujjait járomcsontjához nyomta, a lila foltok sosem múltak el, legfeljebb színüket változtatták barnára, kékre vagy zöldre. A fiú nem bánta, hogy arcán levendula, búzavirág és menta nő, csak azt nem szerette, mikor növényei barnára rohadtak. A szobában kevés bútor volt, félt, hogy ha jön a bohóc vagy a fehér hölgy, nem lesz elég búvóhelye, csak a takaró biztonságában bízhat. A helyiség hidegnek tűnt, és Demi tudta, hogy a fehér hölgy lehetőségétől csak még hidegebb lesz.

Kedves Olvasóink!

A Kortárs folyóirat aktuális számát az **Írók Boltjában**, valamint az alábbi helyeken biztosan megtalálja:

Budapest: Árkád (Relay és Inmedio), Blaha Lujza tér (Relay), Boráros tér (Relay), MOM Park (Inmedio), Nyugati téri aluljáró (Relay), Széll Kálmán tér (Relay)

Debrecen: Árkád Fórum (Inmedio), **Eger:** Széchenyi út (Inmedio), **Győr:** MÁV váróterem (Relay), **Miskolc:** Szinvapark (Inmedio), **Solymár:** Auchan (Inmedio), **Sopron:** Széchenyi tér (Inmedio), **Szeged:** Dugonics tér (Inmedio)
